

Mál nr. 335/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: ABÍ.

Gildissvið laga nr. 30/2019 um ökutækjatrýggingar.

Gögn.

- 122. Málskot mótttekið 10. júlí 2023, ásamt fylgiskjölum.
- 123. Bréf V dags. 20. október 2023, ásamt fylgiskjali.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M varð fyrir líkamstjóni þegar ekið var á hana af rafknúnu hlaupahjólí á Laugavegi, aðfaranótt 25. september 2021. Var hlaupahjólíð á milli ferð þegar því var ekið á M og yfirgaf stjórnandi þess vettvang. M fór til lögreglu daginn eftir og kærði ákeyrsluna. Lögregla hefur hætt rannsókn þar sem ekki hafi tekist að fá upptökur af atvikinu, engin vitni voru skráð og gerandi óþekktur. Vegna líkamstjónsins gerði M kröfu um bætur á hendur V þann 12. febrúar, á grundvelli 1. mgr. 15. gr. laga um ökutækjatrýggingar nr. 30/2019. V hafnaði bótaskyldu með tölvupósti dags. 13. febrúar 2023 á þeim grundvelli að ekki væri um tjón að ræða úr lögboðinni ábyrgðartryggingu ökutækis af völdum óþekkts ökutækis. M byggir á því að ekið hafi verið á hana af óþekktu ökutæki og vísar til 1. og 2. mgr. 15. gr. laga um ökutækjatrýggingar nr. 30/2019 og tilskipunar Evrópuráðsins nr. 2009/103/EC sem grundvöll fyrir bótaskyldu V. Þá vísar M einnig til nánar tilgreindra dóma Hæstaréttar.

V hefur hafnað bótaskyldu á þeim grundvelli í fyrsta lagi að um sé að ræða rafskútu sem telst í mesta lagi vera skilgreint sem létt bifhjól í flokki I, en það séu bifhjól sem eru ekki hönnuð til hraðari aksturs en 25 km á klst., sbr. 28. tl. 1. mgr. 3. gr. laga um ökutækjatrýggingar. V telur þó að rafskútan teljist til reiðhjóls í skilningi c. liðar 30. tl. 1. mgr. 3. gr. laga um ökutækjatrýggingar þar sem komi fram að vélknúin ökutæki sem ekki teljist til léttara bifhjóla sem hönnuð eru til aksturs á hraða frá 6 km upp í 25 km hraða á klst. séu t.d. vélknúin hlaupahjól. Hafi löggjafinn ákveðið að flokka vélknúin hlaupahjól með reiðhjólum. Ekki hvíli vátryggingarskylda vegna reiðhjóla. Þau ökutæki sem falli undir lög um ökutækjatrýggingar séu skráningarskyld ökutæki samkvæmt umferðarlögum nr. 77/2019, sbr. 7. tl. 1. mgr. 3. gr. laganna. Þótt rafskútan, sem er ekki skráningarskyld ökutæki, myndi teljast vera slíkt ökutæki, þá gildi hvorki ábyrgðarreglur II. kafla laga um ökutækjatrýggingar, sbr. 7. gr. laganna, né III. kafla laganna um vátryggingarskyldu, sbr. 1. mgr. 11. gr. laganna, enda um reiðhjól að ræða. Í öðru lagi hafnar V því að félagið sé bótaskyld á grundvelli 1. og 2. mgr. 15. gr. laga um ökutækjatrýggingar. V er sem ábyrgðaraðila eingöngu skyld að greiða bætur fyrir tjón sem hlýst af notkun óþekkts eða óvátryggðs skráningarskylds vélknúins ökutækis, sbr. 7. lið 3. gr. laga nr. 30/2019. Rafskúta falli ekki þar undir.

Álit.

Ágreiningur málsins snýst um það hvort V beri að greiða M bætur vegna líkamstjóns af völdum vélknúins hlaupahjól á grundvelli 1. eða 2. mgr. 15. gr. laga nr. 30/2019 um ökutækjatrýggingar. Þar kemur annars vegar fram að tjónsuppgjörsmiðstöð skuli greiða tjónþola bætur fyrir líkamsáverka eða missi framfæranda vegna slyss hér á landi ef ætla má að tjónið hafi hlotist af notkun óþekkts ökutækis. Hins vegar segir að tjónsuppgjörsmiðstöð skuli greiða tjónþola bætur vegna tjónsatviks sem hlotist hefur hér á landi af notkun ökutækis sem engin ábyrgðartrygging hefur verið keypt fyrir eða vátrygging þess hefur verið felld niður af vátryggingafélagi eða ekki haldið í gildi. Samkvæmt 16. gr. reglugerðar nr. 1244/2019 sem sett er á grundvelli heimildar í lögum um ökutækjatrýggingar, er V tjónsuppgjörsmiðstöð á Íslandi.

Í 7. tl. 3. gr. laga um ökutækjatrýggingar segir að ökutæki merki í lögnum skráningarskyld ökutæki samkvæmt umferðarlögum. Í umferðarlögum nr. 77/2019 er í 30. tl. 3. gr. laganna fjallað um skilgreiningu á því sem telst til reiðhjóls í skilningi laganna. Þar kemur fram í c. lið umrædds 30. tl. að reiðhjól sé meðal annars vélknúð hlaupahjól, en þar sé um að ræða annað lítið vélknúð ökutæki sem ekki telst til léttis bifhjóls og er hannað til aksturs á hraða frá 6 km á klst. upp í 25 km á klst. Ekki er að mati nefndarinnar hægt að túlka umræddan tölulíð sem á að skýra hvað átt sé við með orðinu „reiðhjól“ að notkun orðalagsins „lítið ökutæki“ geri það að verkum að hægt sé að líta svo á að um sé að ræða „skráningarskyld ökutæki skv. umferðarlögum“ eins og vísað er til í fyrirnefndum 7. tl. 3. gr. laganna.

Verður því ekki fallist á að vélknúna hlaupahjólið hafi verið skráningarskylt vélknúið ökutæki í skilningi umferðarlaga og af því leiðir að ábyrgðarreglur 4. og 5. gr. laga um ökutækjategyggingar eða ákvæði 6. gr. sömu laga gilda ekki um eigendur vélknúinna hlaupahjóla. Þar af leiðandi kemur ekki til greiðslu af hálfu tjónsuppgjörsmiðstöðvar skv. 1. og 2. mgr. 15. gr. laganna. Þegar af þeirri ástæðu á M engan rétt til bóta frá V. Ekki verður talið að tilskipun nr. 2009/103/EC breyti þessari niðurstöðu.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum frá V.

Reykjavík, 21. nóvember 2023.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir